MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 29 MAJA 1942r.

/ Popołudniowy. /

I.

Dotyczące Polski.

NEW YORK - BOSTON WRUL, po angielsku i polsku, 28.V. godz. 23.15.
Przemówienie Williama Shirera, korespondenta długoletniego CBS w Europie, autora głośnej książki "Berlin diary".

Polacy! Szczęśliwy jestem, że mogę przemawiać do Was. Poznałem Polskę w czasach szczęśliwszych, z okazji licznych bytności, w czasie których zawarłem przyjaźń z wielu spośród Was. Wiem, że niejeden z mych przyjaciół już nie żyje, zamordowany przez okrutnego wroga. Inni pozostali w Kraju i prowadzą ciężką, nieustanną walkę z zaborcą. Nie mogę zwracać się do nich osobiście ze zrozumiałych względów. Przesyłam im więc tylko bezimienne, najserdeczniejsze pozdrowienia. Znam postawę was wszystkich Polaków. Wiem, że walka jaką prowadzicie wymaga olbrzymiej odwagi, odwagi codzień, co godzina.

Rozumiem, że może się wam nieraz wydawać, iż jesteście odcięci od reszty świata. Nieraz może sądzicie, że nie wiemy o waszym oporze, o tym jak oddajecie cios za ciosem. Zapewniam was, że tak nie jest. My, w Ameryce wiemy wszystko. Wiemy, że Hitler i Himmler chcieli nietylko opanować Polskę, lecz także i wytępić Naród Polski. Wiemy o egzekucjach jakie wciąż mają miejsce, o mordowaniu tysięcy ludzi za to tylko, że są Polakami. Wiemy ilu z was zginęło wskutek denuncjacji V. kolumny, ilu - za to, że bronili swej własnej ziemi. Możecie być pewni, że gdy po zwycięstwie, które nieuchronnie się zbliża, nastąpi dzień obrachunku - wszystko to nie będzie zapomniane, nie będzie darowane.

Przemawiałom niejednokrotnie przez rozgłośnie polskiego radia w Warszawie, Krakowie i Gdyni. Pamiętam obchód 20 rocznicy waszej niepodległości, dzień 20 Listopada 1938r. gdy zorganizowałem specjalną audycję dla systemu rozgłośni Columbia. Pamiętam dostojne słowa waszego Prezydenta Mościckiego wygłoszone z Zamku Warszawskiego. Piłsudski nie żył już wówczas. Hitler w tajemnicy przygotowywał napad na wasz Kraj i właśnie w tym czasie podły Ribbentrop przybył do Warszawy, by rozpocząć rozgrywkę. Liczył on na zajęcie Polski bez walki, tak jak zajęli Niemcy Austrię, Czechosłowację, Kłajpedę. Pomylił się głupiec. Nie było wątpliwości, że Polska, o ile zostanie zaatakowana będzie walczyć. 1. września zostaliście zaatakowani i walczyliście.

Walczyliście sami, wiedząc, że siły są nierówne, wiedząc, że możecie jeszcze kupić pokój. Lecz wy wyżej ceniliście honor. Niemcy dużo zawsze mówią o honorze, ale go nie mają i nie rozumieją na czym polega. Wy rozumieliście i dlatego walczyliście.

Bądźcie pewni, że nie walczyliście napróżno! Pierwsi stawiliście opór barbarzyńcom, opór który od tego czasu rósł bezustannie i doszedł dziś do takich rozmiarów, że wkrótce wyparte będą zewsząd hordy najeźdźców. Przyjdzie wkrótce dzień, gdy ujrzycie wyniki waszej postawy, gdy nad Poznaniem, Gdynią, Górnym Śląskiem i Gdańskiem powiewać będą sztandary polskie, gdy gubernator Frank umknie z Wawelu i Warszawy.

Byłem świadkiem waszych bohaterskich walk w Warszawie pod Starzyńskim, pod Kutnem i na Westerplatte. Bądźcie pewni, że cierpienia wasze będą wynagrodzone.

BOSTON po polsku, 28.V. godz. 20.45.

Washington Post ogłosiła artykuł poświęcony pamięci Prof. Malinowskiego. Życie i dzieła prof. Malinowskiego świadczą ile świat jest winien nauce i kulturze Narodu Polskiego. Od czasów Kopernika, Polacy zawsze byli na czele badań w pewnych dziedzinach nauki. Dowodzi to jeszcze raz absurdalności i barbarzyństwa twierdzeń niemieckich odmawiających Narodowi Polskiemu prawa do życia. Prof. Malinowski był największym współczesnym antropologiem.

BEIRUT po polsku, 28.V. godz. 20.45.

Niemcy wywożą masowo Polaków na roboty przymusowe do Rzeszy. W ciągu kwietnia wysłano 17 pociągów z robotnikami z Pomorza, 11 z Warszawy, oraz szereg z innych miejscowości. Na miejsce wywiezionych Polaków sprowadzani są koloniści niemieccy.

Według wiadomości otrzymanych w Waszyngtonie, Niemcy ponawiają próby pozyskania współpracy Polaków ofiarowując autonomię wzamian za zorganizowanie eksportu żywności i zaniechanie akcji przeciwniemieckiej. Wysiłki te nie odniosły żadnego skutku.

MOSKWA po polsku, 26.V.godz.23.45.

Najeźdźca niemiecki zarządził mobilizację wszystkich Polaków w wieku od 18 do 60 lat, w rzekomym celu naprawy mostów i dróg oraz pracy na roli. Wiemy wszyscy jakie to drogi i mosty mają być naprawiane. Niemcy chcą wysłać nowe tysiące Polaków do Niemiec by tam znoili się dla nich i na front wschodni by za nich umierali. Obowiązkiem każdego Polaka jest odmówić pracy dla hitlerowskiej machiny wojennej i nie przyczyniać się do wykuwania kajdan, które faszyści chcą ich zakuć.

"RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku, 28.V.godz.19.55.

Warunki w jakich pracują i przebywają robotnicy polscy oraz z innych krajów okupowanych na robotach w Niemczech, znów pogorszyły się: wydane ostatnio zarządzenie niemieckie zakazuje tym robotnikom korzystanie z usług niemieckich szewców i fryzjerów, wobec czego będą musieli chodzić brudni i w podartych butach.

WEICHSELSENDER po polsku, 28.V.godz.16.01.

Rolnicy! Coraz częściej nadchodzą wiadomości o gradobiciach! Nie wolno przesypiać terminów asekuracyjnych, a po gradobiciu należy natychmiast zasiać nowe zboże jare.

RADIO MEZROPOL po ukraińsku, 28.V.godz.18.00.

W Równem odbyło się święto Matki ukraińskiej. Przemawiała przewodnicząca sekcji rówieńskiej Związku Kobiet Ukraińskich, podkreślając, że obecnym zadaniem kobiety ukraińskiej jest leczenie ran jakie wojna zadała narodowi ukraińskiemu.

W Łucku miejscowy Ukraiński Komitet Pomocy wydał odezwę do ludności ukraińskiej stwierdzając, że przyszłość narodu ukraińskiego zależy od zwycięstwa Niemiec w obecnej wojnie. Młodzież ukraińska powinna ochoczo wyjeżdżać na roboty do Niemiec, gdyż tam zetknie się z wyższą kulturą i pozna racjonalną organizację życia. Wyjeżdżający do Niemiec powinni mieć pełne zaufanie do niemieckich władz i społeczeństwa.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 28.V.godz.22.30.

Arcybiskup łucki Polikarp wystąpił ponownie przeciw metropolicie moskiewskiemu Sergiuszowi, który pozwolił sobie na mieszanie się do spraw Kościoła ukraińskiego. Arcybiskup Polikarp podkreślił, że metropolita Sergiusz jest na usługach bolszewików i głos jego nie może być brany pod uwagę. Działając w ten sposób popiera on tylko zbrodnie bolszewickie popełnione na Kościele ukraińskim, mordowanie i więzienie księży, przekształcanie cerkwi na muzea itd.

KUJBYSZEW po polsku, 28.V.godz.20.15.

Artykuł pt."Ziemia polska w walce z najeźdźcą". Liczne pisma niemieckie jak Krakauer Zeitung i Danziger Vorposten zamieściły dane o partyzantce w Polsce i aktach sabotażu, w wyniku których wprowadzono stan wojenny/?/ Ostatnio Niemcy zarządzili mobilizację mężczyzn od 15 do 60 lat. Zarządzenie to wzmogło jeszcze bardziej opór Narodu Polskiego. Przecinane są linie telefoniczne, wysadzano w powietrze pociągi i składy, unieruchomiono niektóre kopalnie w Zagłębiu Dąbrowskim. Niemcy w odpowiedzi wydali nadzwyczajne zarządzenia dla "ochrony porządku publicznego". Niemcy mają obecnie w Polsce około 30.000 szturmowców i Gestapowców. Wobec doniosłości Polski jako bezpośredniego zaplecza frontu, Niemcy starają się pozyskać Polaków dla współpracy i puścili niejeden balon próbny, lecz to nietylko spełzło na niczym, ale nawet wywołało odwrotny skutek - wzmożenie oporu. Naród Polski zdaje sobie bowiem sprawę, że nadeszła decydująca chwila w walce z najeźdźcą osłabionym na froncie wschodnim.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE - depesze:

Na południe od Charkowa Niemcy użyli tanków zaopatrzonych w emblematy sowieckie z załogą w mundurach rosyjskich, lecz postęp się nie udał i cały oddział tanków został zniszczony.

Na południowym Pacyfiku amerykański łódź podwodna znów zatopiła krążownik japoński i 3 statki handlowe. Łącznie więc od wybuchu wojny tylko amerykańskie siły zbrojne zatopiły 248 japońskich okrętów i statków.
W walkach o Kinhwa, Japończycy stracili dalszych 4 tys. zabitych czyli ogólne ich straty wynoszą 15.000 zabitych.
Rzym donosi, iż nocy ubiegłej Anglicy bombardowali ponownie Messynę, Katanię i Syrakuzy. Jest rzeczą znamienną, że o ofensywie w Libii mówią tylko komunikaty włoskie, natomiast Niemcy, jak dotychczas milczą.
Sekretarz stanu wojny oświadczył wczoraj, że należy być przygotowanym na próby japońskie bombardowania portów zachodniego wybrzeża Stanów, w odwet za nalot na Tokio, który był niezwykle upokarzającym ciosem dla Japończyków.
P/o Prezydenta Argentyny Castillo oświadczył wczoraj, że polityka Argentyny oparta będzie na dwóch zasadach: popierania Stanów Zjednoczonych, dyktowanego chociażby przez geografię oraz neutralności.

RZYM po rosyjsku, 28.V.godz.16.15.
Donoszą z Saygonu, że w Australii wykryto spisek, który miał na celu usunięcie obecnego rządu i nawiązanie współpracy z Japonią.
Prasa rumuńska podkreśla, że Timoszenko poraz czwarty został już pobity przez tego samego dowódcę niemieckiego von Bocka: pod Smoleńskiem, Briańskiem, Wieźmą, zaś obecnie pod Charkowem.

WEICHSELSENDER po polsku, 28.V.godz.16.01.
Amerykanie coraz bardziej odczuwają brak kauczuku. Ich potrzeby wojenne wynoszą 300.000 ton, nie mówiąc już o zużyciu dla celów niewojennych. Produkcja na Ceylonie wynosi 60.000 ton, przyczym istnieją trudności transportowe. Prócz tego, kauczuku ceylońskiego potrzebują przemysły angielski, kanadyjski, południ. afrykański i australijski. Amerykanie postanowili zatem zorganizować produkcję kauczuku syntetycznego i przewidywana jest produkcja 200.000 ton. W związku z tym należy zauważyć, że budowa fabryki kauczuku syntetycznego musi trwać półtora roku.

III.

O g ó l n e.

BEJRUT po polsku 28.V.godz.23.00.
Beseler Nachrichten donoszą, że napięcie stosunków rumuńsko-węgierskich nie osłabło. Rumuński szef prasowy w MSZ oświadczył, że prawa Rumunii do Siedmiogrodu są niewątpliwe, co wywołało wielką burzę na Węgrzech.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 28.V.godz.22.30.
Wychodzący w Symferopolu Głos Krymu, zamieścił artykuł omawiający szeroko zbrodnie popełnione na Krymie w 1920r. przez bolszewików, pod kierownictwem osławionego Bela Kuny.
W Sławiańsku wychodzi pismo Wilna Ukraina oraz czynne są 2 teatry ukraińskie.
Prasa włoska i niemiecka podkreśla, że w ciągu ub. zimy Ukraina spełniła swe zadanie: zdołała nietylko wyżywić miejscową ludność lecz również i wojska sprzymierzone. Obecnie wypełnianie tych zadań będzie łatwiejsze gdyż Ukraina przystosowała się już do nowych warunków spowodowanych zniszczeniem lub wywiezieniem sprzętu rolniczego, i zasiewy wiosenne odbyły się pomyślnie.

RADIO METROPOL po ukraińsku, 28.V.godz.18.00.
Z terenów okupowanych zgłosiło się do pracy w Niemczech nowych 1000 robotników. Są oni umieszczani w barakach, podobnych do tych jakie budowane są dla robotników niemieckich, gdy pracują np. nad budową drogi itp. Jeden z wielkich obozów złożony z takich baraków znajduje się w lesistej miejscowości pod Berlinem. U wejścia do obozu znajduje się biuro i ambulatorium, w którym pracuje lekarz ukraiński. Opodal jest szkoła oraz kuchnia gdzie pracują kucharze ukraińscy pod nadzorem niemieckim. Kucharze cieszą się, że robotnikom przybywa na wadze. Wykonujący cięższe prace otrzymują podobnie jak robotnicy niemieccy dodatkowo porcje. W pobliżu znajduje się zakład w którym zatrudnieni są robotnicy. Do pracy udają się oni sekcjami po 10 osób. W zakładzie kierują robotnikami inżynierowie ukraińscy.
W Dniepropietrowsku uruchomiono wyższą szkołę techniczną, złożoną z dwóch kursów: na jeden uczęszcza 800 słuchaczy, na drugi - 560.

BUKARESZT po ukraińsku, 28.V.godz.17.4o.
Korespondenci zagraniczni spędzili cały dzień w Kerczy, oglądając szalone zniszczenie dokonane przez bombowce niemieckie. Odwrotu armii czerwonej z Kerczy nie można nawet porównywać z Dunkierką. Zapewnienia bolszewickie, że armia sowiecka wycofała się w porządku, są zwykłym kłamstwem.

WEICHSELSENDER po ukraińsku, 28.V.godz.18.00.
Audycja antysemicka nawiązująca do Wiecu Żydowskiego w Moskwie.

IV.

Z ostatniej chwili.

NEW YORK CBS. po angielsku, i francusku 29.V.godz.14.oo.
Pancernik amerykański zatopiony przez włoską łódź podwodną okazał się małym statkiem angielskim, z którego rozbitkowie przybyli wczoraj do jednego z portów Stanów.

NYT w artykule pt."Zjednoczony Kontynent", określa mowę prezydenta Meksyku Camacho w Kongresie, stwierdzającą istnienie stanu wojny między Meksykiem a państwami Osi, jako mowę historyczną.

W ślad za Meksykiem, Brazylia jest w przededniu wypowiedzenia wojny państwom Osi. W myśl zarządzenia rządu brazylijskiego, spowodowanego zatapianiem statków brazylijskich, by okręty i statki Brazylii strzelały na widok każdej łodzi podwodnej Osi, - zatopiona została łódź Osi.

Mjr. F.G.Eliot wypowiada na łamach NYHT opinię, że Niemcy przy swej ofensywie w Libii będą mieli do pokonania ogromne trudności w zaopatrywaniu wojsk.

Do N.Yorku nadeszły niepotwierdzone zresztą pogłoski - być może nawet rozpowszechniane przez agentów Osi, - o nowej krwawej czystce w Niemczech. Wg. tych wiadomości Brauchitsch został jakoby aresztowany, ponadto jej ofiarą czystki miał być Darre i trzech innych dygnitarzy. Nawet zamach na Heydricha miał rzekomo miejsce z inspiracji nazi, co zresztą jest wysoce nieprawdopodobne, ponieważ w Gestapo zajmował on drugie miejsce po Himmlerze.

Donoszą ze Sztokholmu, że w czasie operacji jakiej poddany został Heydrich, usunięto mu trzy kule.

Wg. pogłosek jakie kursują w Sztokholmie, Hitler objął obecnie osobiste kierownictwo operacjami pod Charkowem. Zdaniem rzeczoznawców zagrażało by to sytuacji całej armii niemieckiej.

Znany komentator R.Clapper pisząc w NY World Telegraph o drugim froncie, twierdzi, że " gęś hitlerowska jest już w piecu i jest tylko kwestją czasu kiedy zostanie upieczona ". Jego zdaniem atak na Niemcy od zachodu już właściwie się rozpoczął. Inny głośny komentator Hillmann twierdzi, że utworzenie drugiego frontu jest sprawą przesądzoną. Komentator CBS Albert Warner jest zdania, że każdej chwili należy oczekiwać rozpoczęcia właściwych operacyj na drugim froncie i zwraca uwagę, że długość wybrzeża europejskiego stwarza wielkie możliwości.

Sekretarz Stanu dla spraw wojny Stimpson oświadczył, że Stany wkrótce rozpoczną wielką ofensywę przeciw Japonii.

Z kwatery Mac Arthura donoszą o nowym nalocie na Rabaul i Lae w czasie którego zniszczono 9 samolotów japońskich i strącono 3 myśliwce , bez żadnych strat własnych.

Wg. wiadomości nadchodzących do Waszyngtonu, żołnierze rumuńscy dokonują masowych samookaleczeń , uniknąć wysłania na front wschodni.

W Albanii wznowiona została poważnie akcja sabotażowa oraz partyzancka. Zabity został delegowany do Albanii włoski były podsekretarz stanu Horaccio Leccio oraz towarzyszący mu w podróży dowódca karabinierów.

W Chorwacji mają miejsce liczne sabotaże, zaś ludność masowo uchyla się od służby wojskowej.

Wczoraj w Buenos Aires na konferencji 21 Republik amerykańskich uchwalono utworzenie panamerykańskiego rejestru policyjnego, dla ułatwienia zwalczania podejrzanej działalności.